

նութեան տօնին հետ Ս. Յովհաննու տօնը, ինչպէս նաև մինչև այսօր Յոյները, Ղպտիները, Ասորիները և Հայէջները Յունվար 6 ին Յորդանան կ'երթան նոյն տօները կատարելու համար: Հայերը Յունվար 6 ին Ծնունդը կը կատարեն Բեթղեհէմի մէջ և հետեւեալ Յունվար 6 ին Յորդանան չեն երթար, այլ պէտք է երթային կամ Ծնունդէն առաջ կամ վերջը: Արդ, երբ Դեկտ. 25 ին Ծնունդ կատարողները Յունվար 6 ին Աստուածայայտնութիւն և Ս. Յովհաննու տօնը կը կատարեն Յորդանանի եզերքը, որոնք են որ նոյն օրը Ծնունդ կատարելով Բեթղեհէմի մէջ Յորդանան չեն կրնար երթալ. պատասխանը որոշ է՝ Հայերն են տնժնք, որոնք փոխանակ Յունվար 6 ին՝ մէկ շաբաթ առաջ կը կատարէին նոյն տօները Յորդանանի անդիի կողմ ի Սափսա, Բարրարի օժանդակին վրայ: 1316 ին Երուսաղէմի Ս. Հրեշտակապետաց վանքին մէջ Ստեփանոս երկայն գրիչը Երուսաղէմի պատրիարք Դաւիթ եպիսկոպոսի համար կ'ընդօրինակէ ձաշոց մը (թ. 271) որ ունի զանազան Տաղեր ալ հին խաղերով: Զեռագրիս յիշատակարանին նայելով՝ երբ Միաբանութիւնը Աստուածայայտնութեան տօնին Յորդանան կ'երթար՝ կամ ուրիշ Ս. Տեղերը՝ պաշտամունքի համար կը հետեւէր այս տաղարանին. չահեկանութեան համար հոս կը դնէին նոյն յիշատակարանին ընդօրինակութիւնը.

«Ով սուրբ եղանակողք զմեզուք զատապարտեալ աշխատողիկս Ստեփանոս յիշեցէք յեզր սբ. Յորդանան գետոյ միով տր. ողորմեայիւ աղաչեմ». «... վասն այնորիկ գրեցի զայլ աւելի կարդացմունքդ եւ զգանձերդ եւ զտաղերդ զի յորժամ պատահեսցին ի տնաւրինական սբ. տեղիսն Բրիստոսի, ի Բեթղահէմ, ի Յոդիսնան, ի Համբարձումն, ի սբ. Վերնատունն, ի Սաղեւութիւնն, ի Գեթսեմանի, ի Փոխումն Տիրամաւրն առ ձեռն պատրաստ գտցին զամենայն աւուր պատշաճ լիով ի սմա առանց աշխատանաց»: Երուսաղէմի մէջ տօնին օրէն առաջ ունէ տօնակատարութիւն անսովոր չէ. ուխտաւորական կեանքի պահանջ էր ան, ինչպէս մինչև այժմ Զատիկի տօնէն առաջ Համբարձման տօն կը կատարէին Տնտեսին կիւրակէին՝ Զիթենեաց լերան վրայ: Նման պայմաններու տակ թերեւս վերոյիշեալ տօնը Յունվար 3 ին եւ 7 ին ալ կը կատարուէր Տիբերական ծովուն շուրջը շինուած վանքերու մէջ՝ ուխտաւորաց համար: Այս տողերը գրեցինք Յորդանանու մեր հայկական վանքին իսկական տեղը ճշգրիտ հա-